

**Силабус курсу
СИСТЕМАТИКА РОСЛИН**

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 202 Захист і карантин рослин
Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин»
Кількість кредитів: 6 (на основі повної загальної середньої освіти)
Рік підготовки, семестр – III рік, II семестр (на основі повної загальної середньої освіти)
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Яворівський Руслан Любомирович

Контактна інформація javorivskyj@chem-bio.com.ua ; 0352-43-59-01

Опис дисципліни

Мета навчального курсу – ознайомити студентів з основними таксономічними одиницями сучасної систематики рослин та їх ієрархією; особливостями систематичного положення, морфологічної будови, циклів розвитку, поширення, значення та філогенії грибів, водоростей, лишайників, вищих спорових і насінних архегональних рослин; особливостями класифікації, головними діагностичними ознаками та народногосподарським значенням основних родин, родів та видів із класів Дво- та Однодольних рослин відділу Покритонасінні (Квіткові).

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.		
1.	Тема 1. Вступ до курсу	Знати:
2.	Тема 2. Царство Гриби. Класи Ооміцети та Зигоміцети. Порядки Пероноспорів та Мукові	– історію розвитку систематики рослин як науки; – основні таксономічні одиниці сучасної систематики рослин; – принципи виділення Грибів у окреме царство; – систематичне положення, біологічні особливості, цикли розвитку та значення окремих представників царства; – заходи боротьби із паразитичними видами грибів.
3.	Тема 3. Царство Гриби. Клас Аскоміцети. Порядки Еризифові, Клавіцепітальні та Гелоціалні	Вміти:
4.	Тема 4. Царство Гриби. Клас Базидіоміцети. Порядки Афілофорові, Агарикові, Сажкові та Іржасті	– проводити класифікацію грибів та рослинних організмів із використанням таксономічних одиниць на основі бінарної номенклатури К. Ліннея; – виготовляти тимчасові мікропрепарати; – на основі аналізу біологічних особливостей встановлювати спосіб живлення грибів; – за морфологічними ознаками розрізняти представників царства.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.		
5.	Тема 5. Царство Рослини. Відділ Зелені водорості	Знати:
6.	Тема 6. Відділ Лишайники	– систематичне положення, будову клітини, розмноження та значення окремих представників Зелених водоростей; – особливості систематичного положення Лишайників; – суть симбіозу грибного та водоростевого компонентів у складі талому лишайника; – морфологічні та анатомічні типи таломів лишайників, їх розмноження та народногосподарське значення. Вміти: – визначати основних представників відділу Зелені водорості на основі аналізу мікропрепаратів; – розрізняти морфологічні типи лишайників; – проводити екомоніторинг із використанням методу візуальної ліхеноіндикації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.		
7.	Тема 7. Відділ Мохоподібні. Клас Листостеблові мохи. Порядки Сфагнові та Політрихові	Знати: – ознаки належності рослин до підцарства <i>Cormobionta</i> та класифікаційні схеми вищих рослин; – систематичне положення головних представників відділів архегональних рослин; – біологічні особливості, цикли розвитку та народногосподарське значення основних видів підцарства;
8.	Тема 8. Відділ Хвоцеподібні. Клас Хвоцеподібні. Порядок Хвоцеві	Вміти: – здійснювати класифікацію архегональних рослин; – зобразити схематично цикли розвитку головних представників підцарства;
9.	Тема 9. Відділ Папоротеподібні. Клас Папоротеподібні. Порядок Ціатеєві	– за морфологічними ознаками, гербарними взірцями та колекціями розрізнати представників вищих рослин.
10.	Тема 10. Відділ Голонасінні. Клас Хвойні. Порядок Хвойні	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.		
11.	Тема 11. Поняття про морфологічний опис та методику визначення Покритонасінних рослин	Знати: – схему морфологічного опису Квіткових рослин; – методику проведення визначення родини, роду та виду у Покритонасінних; – основні відмінності між представниками класів Однодольні та Дводольні; – систематичне положення, загальну характеристику та представників головних родин <i>Magnoliophyta</i> .
12.	Клас Дводольні. Родини Розові, Бобові та Хрестоцвіті	Вміти: – здійснювати морфологічний опис та визначення Квіткових рослин; – порівнювати головні діагностичні ознаки основних родин відділу Покритонасінні; – схематично відобразити діаграму та формули квіток окремих представників родин; – за гербарними взірцями розрізнати представників основних родин відділу.
13.	Клас Дводольні. Родини Пасльонові та Айстрові	
14.	Клас Однодольні. Родини Лілійні та Злаки	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 5	Здатність спілкуватися іноземною мовою, здатність до роботи в іншомовному середовищі
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку
ЗК 11	Здатність працювати в міжнародному контексті
СК 4	Здатність виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи
СК 8	Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційно-господарські методи для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля
РН 3	Вільно спілкуватися усно і письмово українською та іноземною мовами з професійних питань, що належать до спеціальності «Захист і карантин рослин»
РН 4	Знати і розуміти математику та природничі науки в обсязі, необхідному для професійної діяльності із захисту і карантину рослин
РН 6	Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття

PH10	Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин
PH 16	Знати основні історичні етапи розвитку предметної області

Літературні джерела

1. Григора І. М. Ботаніка: навч. посібн. / І. М. Григора, С. І. Шаброва, І. М. Алейніков. – К. : Фітосоціоцентр, 2000. – 196 с.
2. Гродзинський Д. М. Чотиримовний словник назв рослин (українсько-російсько-англійсько-латинський) / Д. М. Гродзинський. – К. : Фітосоціоцентр, 2001. – 312 с.
3. Мшанецька Н. В. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з курсу систематики рослин для студентів хіміко-біологічного факультету. Частина I. Нижчі рослини / Н. В. Мшанецька. – Тернопіль: Видавничий відділ ТДПУ, 1997. – 50 с.
4. Мшанецька Н. В. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з курсу систематики рослин для студентів хіміко-біологічного факультету. Частина II. Археγονіати / Н. В. Мшанецька. – Тернопіль: Видавничий відділ ТДПУ, 2000. – 22 с.
5. Нечитайло В. А. Ботаніка. Вищі рослини / В. А. Нечитайло, Л. Ф. Кучерява. – К. : Фітосоціоцентр, 2001. – 432 с.
6. Нечитайло В. А. Систематика вищих рослин. Лабораторний практикум / В. А. Нечитайло, Л. Ф. Кучерява, В. П. Погребенник. – Київ : Фітосоціоцентр. – 2001. – 456 с.
7. Оляницька Л. Г. Курс лекцій з систематики нижчих рослин / Л. Г. Оляницька. – К. : Фітосоціоцентр, 1999. – 72 с.
8. Определитель высших растений Украины / [Д. Н. Доброчаева, М. И. Котов, Ю. Н. Прокудин и др.]. – Киев : Фитосоциоцентр, 1999. – 548 с.
9. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 912 с.
10. Яворівський Р. Л. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з курсу систематики рослин для студентів хіміко-біологічного факультету. Частина III. Квіткові рослини: вид. 2-ге, випр. та доп. / Р. Л. Яворівський, Н. В. Мшанецька, М. І. Шанайда. – Тернопіль : Видавничий відділ ТДПУ, 2002. – 62 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання тем (модулів) відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань заборонені (у т.ч. мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та виконання розрахунків лабораторних завдань.

Політика щодо відвідування: Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4): тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 5-6): тести, завдання	10
Модуль 2 (теми 7-10): тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 11-14): тести, завдання	20
Підсумковий контроль: тести	30
Сума	100

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) навчальний контент (повний текст лекцій);
- 3) тематика та зміст лабораторних робіт;
- 4) питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю;
- 5) тематика курсових робіт;
- 6) електронне навчання у системі Moodle;
- 7) забезпечення дисципліни навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням.